

ANKETA – ŠTO MLADI RADE ZA ZELENU EUROPU?

Rezultati anketiranja mladih od 15 do 30 godina na području Cetinske krajine

Anketu na temu koliko mladi poznaju politike Zelene Europe Udruga Srma je provela kroz projekt "S mladima za budućnost mladih" u razdoblju od listopada do studenog 2024. kojega je financirao Središnji državni ured za demografiju i mlade, odnosno Ministarstvo znanosti, obrazovanja i mladih. Cilj ankete je utvrditi razinu uključenosti mladih u zelene teme Europe kroz online anketiranje i izravno anketiranje među mladima na terenu. Anketa je anonimna, namijenjena je mladima od 15 do 30 godina života koji žive na području Cetinske krajine. Rezultati su javno objavljeni, poslani projektnim partnerima kojima mogu poslužiti za izradu lokalnih programa za mlade.

Anketa se sastojala od 18 pitanja s ponuđenim odgovorima i uz mogućnost dodavanja vlastitih odgovora. Ispunjeno je ukupno 300 anketa koje su se provodile uživo među mladima i u 4 sinjske srednje škole.

ANALIZA PITANJA I ODGOVORA

1. MJESTO STANOVANJA

Mladi su bili iz ukupno 39 naselja iz 8 Gradova i Općina, od čega 6 iz Cetinske krajine, te 1 iz Općine Cista Provo i 1 iz Grada Splita.

➤ Grad Sinj – 184 mladih iz 14 naselja:

Naselje	Broj mladih
1. Bajagić	3
2. Brnaze	25
3. Čitluk	2
4. Glavice	21
5. Gljev	1
6. Jasensko	1
7. Karakašica	3
8. Lučane	1
9. Obrovac Sinjski	3
10. Radošić	3
11. Sinj	113
12. Suhač	4
13. Turjaci	3
14. Zelovo	1
UKUPNO:	184

➤ Grad Trilj – 49 mladih iz 10 naselja:

Naselje	Broj mladih
1. Grab	7
2. Jabuka	1
3. Košute	15
4. Nova Sela	1
5. Tijarica	2
6. Trilj	14
7. Ugljane	1
8. Vedrine	4
9. Velić	2
10. Vojnić Sinjski	2
UKUPNO:	49

➤ Grad Vrlika – 5 mladih iz 1 naselja:

Naselje	Broj mladih
1. Vrlika	5
UKUPNO:	5

➤ Općina Dicmo – 4 mladih iz 2 naselja

Naselje	Broj učenika
1. Dicmo	2
2. Prisoje	2
UKUPNO:	4

➤ Općina Hrvace – 20 mladih iz 6 naselja:

Naselje	Broj mladih
1. Bitelić	1
2. Hrvace	11
3. Potravlje	2
4. Rumin	3
5. Satrić	2
6. Vučipolje	1
UKUPNO:	20

➤ Općina Otok – 36 mladih iz 4 naselja:

Naselje	Broj učenika
1. Gala	7
2. Otok	22
3. Ruda	5
4. Udovičići	2
UKUPNO:	36

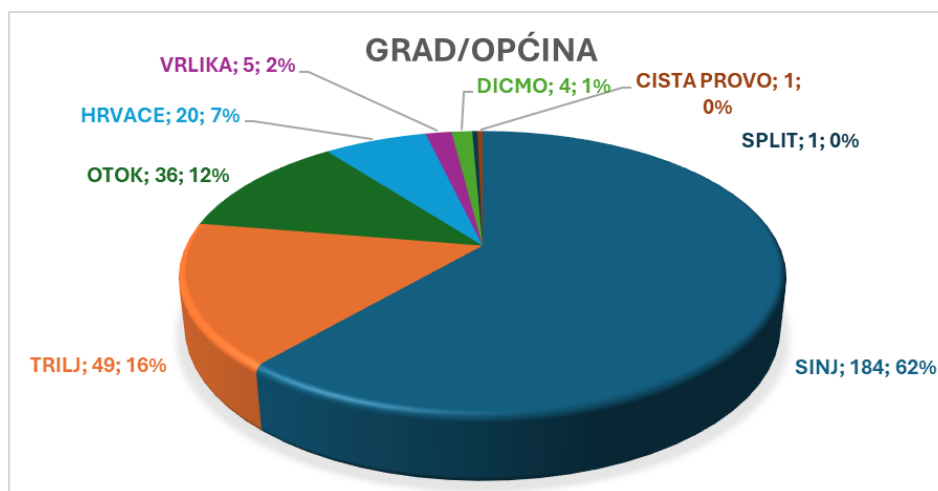
Općina Cista Provo – 1 mlada osoba iz 1 naselja

Naselje	Broj mladih
1. Aržano	1
UKUPNO:	1

Grad Split – 1 mlada osoba iz 1 naselja

Naselje	Broj mladih
1. Podstrana	1
UKUPNO	1

2. GRAD / OPĆINA

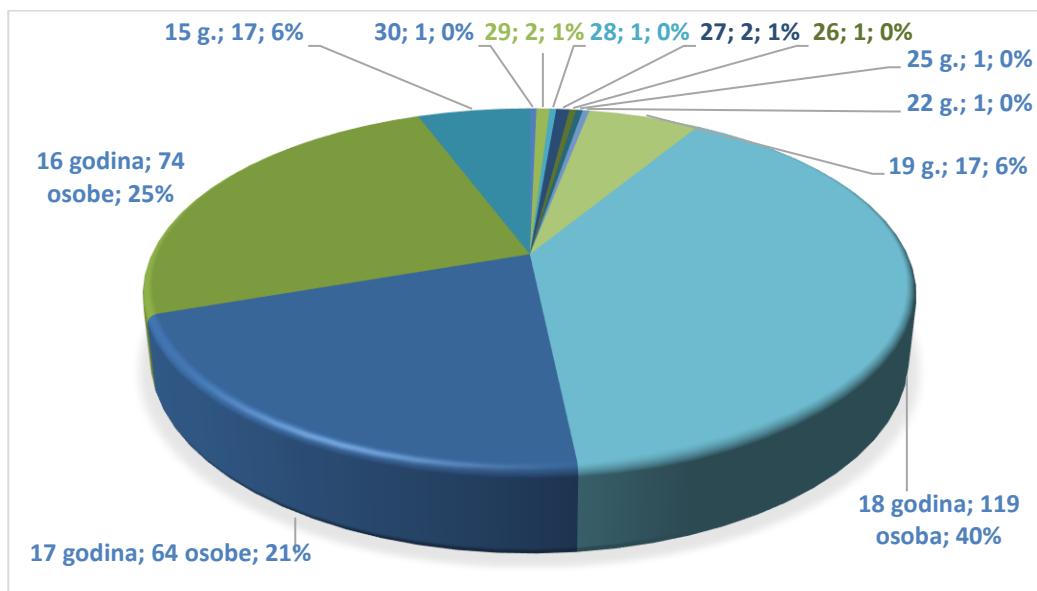

3. STRUKTURA ANKETIRANIH PREMA DOBI

Broj godina	Broj mladih
30	1
29	2
28	1
27	2
26	1

Broj godina	Broj mladih
25	1
22	1
19	17
18	119
17	64

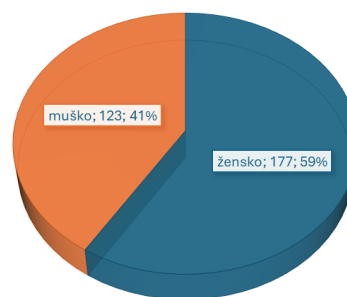
Broj godina	Broj mladih
16	74
15	17
UKUPNO	300

4. Anketirani prema spolu

muški	123
ženski	177

SPOL

5. Radno – obrazovni status (označite sa X jedan ili više odgovora)

Učenik/ca srednje škole	Student/ica	Zaposlen/a	Nezaposlen/a	Neoženjen / neudana	Oženjen/udana	Roditelj
291	2	17	101	109	0	2

6. Završena stručna sprema (označite sa X ili upišite podatke)

Osnovna škola	KV	Srednja škola	VŠS	VSS	Ostalo (upisati)
256	4	47	3	5	2

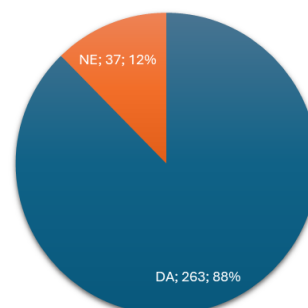
7. Stambeni status – stanujem u (označite sa X ili upišite podatke):

U stanu / kući roditelja	U domu (učenički / studentski)	Podstanar	Vlastiti stan / kuća	U stanu / kući drugih osoba	Drugo
283	1	4	27	3	0

8. Smatraš li da se zelene teme Europe tiču mladih u Hrvatskoj? (zaokruži/podebljaj ili podcrtaj)

DA	263
NE	37

Smatraš li da se zelene teme Europe tiču mladih u Hrvatskoj?

9. Što je to Europski zeleni plan i što se njime želi postići?

- a) Poboljšati svijet.
- b) Očuvanje prirode i smanjenje zagađenosti zraka.
- c) Zeleni plan Europe je plan u kojem se želi postići svijest o okolišu i da moramo na isti paziti.
- d) Ne znam.
- e) Plan koji promiče manje onečišćenja i povećanje prirodnih proizvoda.
- f) Cilj Europskog zelenog plana je pobuditi svijest građana o očuvanju okoliša i način na koji svakodnevno možemo pridonijeti svojim postupcima na bolju budućnost.
- g) Smanjenje emisija CO₂, održivi razvoj, cilj je osvijestiti mlade o klimatskim promjenama.
- h) Želi se postići uključenost mladih u zelene teme Europe.
- i) Smanjenje negativnog utjecaja na okoliš, postizanje održivog razvoja. Cilj je postići klimatsku neutralnost do 2050.
- j) Ne znam ali kad sam vidio vjetrenjače na Visokoj ne briga me ništa u vezi okoliša.
- k) Informiranje i poticanje mladih ukoliko žele otvoriti ili započeti neki posao.
- l) Što manje ispuštanje plinova koji štete našem zraku kao i adekvatno zbrinjavanje otpada.
- m) Inicijative u području politika, želi se osigurati zelena tranzicija.
- n) Žele se postići ljepši uvjeti za život, klimatsku ravnotežu do 2050. g.
- o) Inicijativa u području politika kojim se želi osigurati zelena tranzicija EU-a pri čemu je krajnji cilj postići klimatsku neutralnost do 2050.
- p) To je strateški okvir Europske Unije usmjeren na transformiranje europskog gospodarskog i društvenog sloja. Smanjenje stakleničkih plinova, zaštita biološke raznolikosti,...
- q) Europski zeleni plan je strategija EU za postizanje klimatske neutralnosti, želi se postići klimatska i energetska politika. Cirkularna ekonomija, održiva poljoprivreda i zelena industrija.
- r) Recikliranje otpada.
- s) EU nastoji proširiti ekološku osviještenost.
- t) Želi se postići manje korištenje fosilnih goriva i dr. štetnih tvari, korištenje obnovljivih izvora energije i edukacija stanovništva o klimatskim promjenama.

10. Koje su zelene teme aktualne u tvom mjestu i jesu li dobro riješene?

	Ne postoje	Ima ih malo	Ima ih, ali ne dovoljno za potrebe svih	Ima ih dovoljno na nekim lokacijama, a na drugima ih nema	Ima ih dovoljno za potrebe svih mještana	Ima ih dovoljno za potrebe mještana i gostiju
1. Zelene površine uz stambene zgrade (travnjaci, cvjetnjaci, drvoredi, zelene živice...)	13	37	53	85	69	43
2. Zelene površine uz sportske objekte (dvorane, vježbališta, sportsko-rekreacijska igrališta...)	23	63	69	65	54	26
3. Zelene površine uz groblja	16	55	52	67	66	44
4. Koševi za otpad na javnim površinama	12	74	66	66	50	32
5. Stolovi i klupe na javnim površinama, klupe s fotonaponskim punjačima	75	123	40	38	14	10
6. Javni parkovi	41	94	54	54	36	21
7. Sportska vježbališta	39	98	51	48	48	16

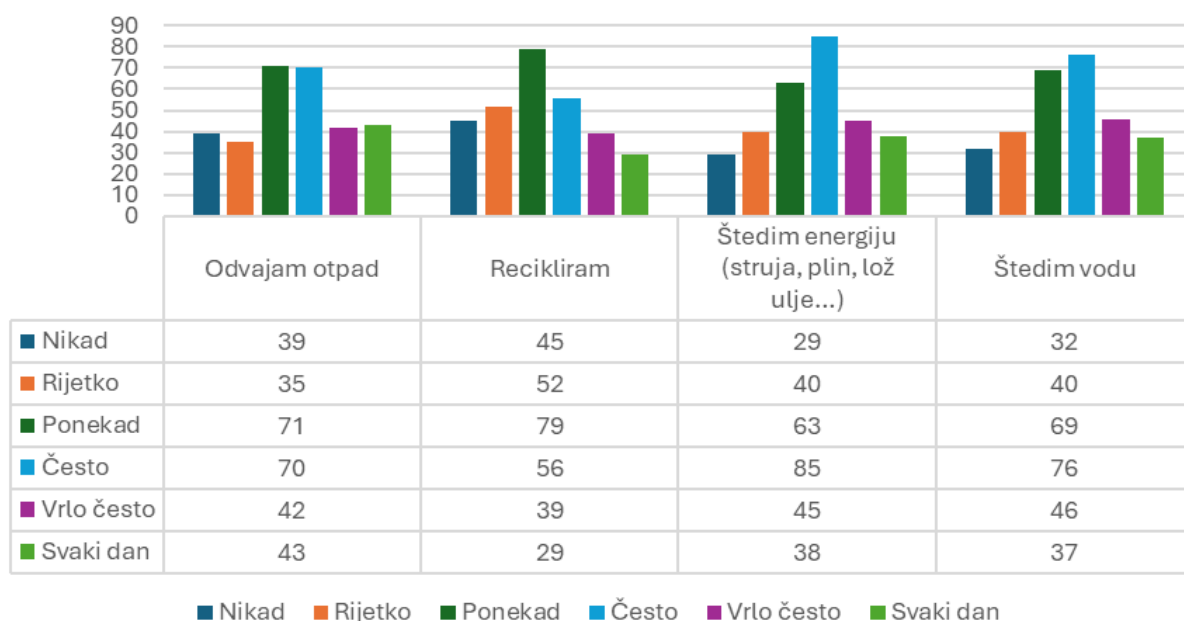
8. Javna rasvjeta	8	34	31	82	76	69
9. Svjetlosno onečišćenje	67	123	36	46	16	12
10. Parking za bicikle	70	133	42	36	9	10
11. Biciklistička infrastruktura (biciklističke staze i putevi)	184	77	15	14	6	4
12. Punionice za električna prijevozna sredstva (aute, bicikle, romobile...)	142	126	15	9	5	3
13. Javne slavine ili fontane s pitkom vodom	74	136	44	29	11	6
14. Pješačka infrastruktura (pješačke staze)	28	48	61	76	47	40
15. Nadstrešnice na autobusnim stajalištima	25	81	56	73	38	27
16. Informativni paneli s informacijama o onečišćenju zraka, vode, koncentraciji alergena u zraku	173	69	21	25	9	3
17. Turistička signalizacija	60	80	53	60	22	25
18. Ostalo (upisati)	Uvesti par-nepar vožnju automobilom (1)					

11. Kako ti doprinosiš realizaciji Europskog zelenog plana?

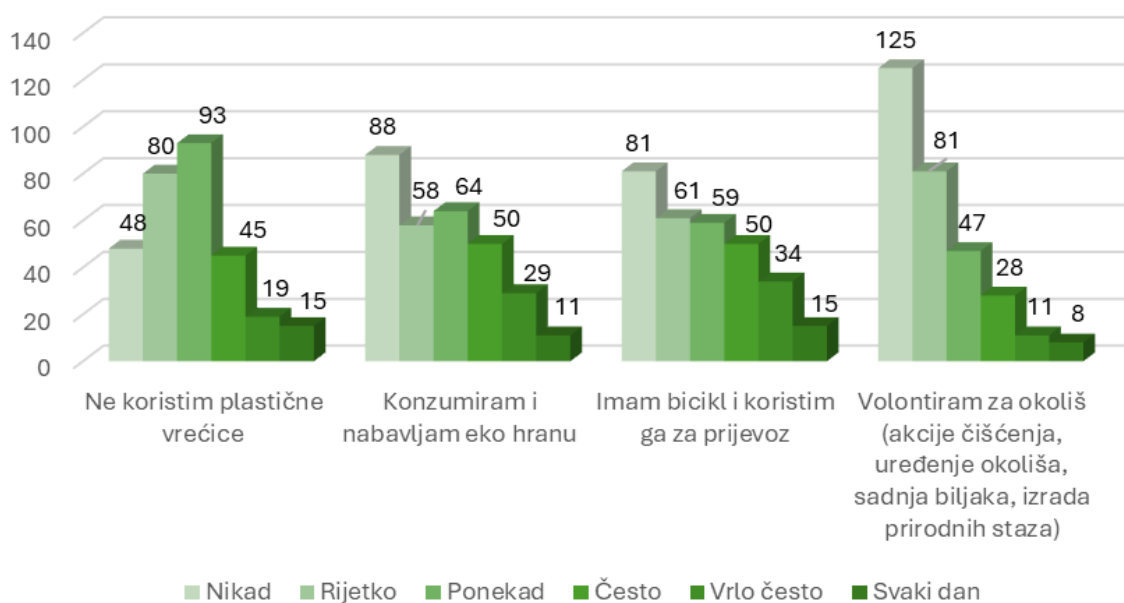
	nekad	rijetko	ponekad	često	vrlo često	svaki dan
1. Odvajam otpad	39	35	71	70	42	43
2. Recikliram	45	52	79	56	39	29
3. Štedim energiju (struja, plin, lož ulje...)	29	40	63	85	45	38
4. Štedim vodu	32	40	69	76	46	37
5. Ne koristim plastične vrećice	48	80	93	45	19	15
6. Koristim eko vrećice od reciklirane plastike	81	77	81	31	20	10
7. Koristim platnene eko vrećice	76	52	71	48	33	20
8. Kupujem i koristim eko proizvode za čišćenje	111	81	62	31	9	6
9. Nabavljam i koristim eko deterdžente za pranje robe	127	83	45	29	9	7
10. Konzumiram i nabavljam eko hranu	88	58	64	50	29	11
11. Kupujem i nosim odjeću i obuću uglavnom od prirodnih materijala	60	67	75	60	25	13
12. Koristim modne dodatke od prirodnih materijala	114	73	65	26	13	9
13. Koristim eko kozmetiku i sredstva za higijenu	90	55	66	55	23	11
14. Opremam i uređujem dom prirodnim materijalima	69	67	76	59	20	9
15. Imam bicikl i koristim ga za prijevoz	81	61	59	50	34	15

16.Imam električni bicikl i koristim ga za prijevoz	247	17	17	9	4	6
17. Imam električni romobil i koristim ga za prijevoz	228	20	21	15	8	8
18. Pješke obavljam svoje obveze	21	28	61	60	60	70
19. Još uvijek se vozim automobilom	28	15	35	81	49	92
20. Volontiram za okoliš (akcije čišćenja, uređenje okoliša, sadnja biljaka, izrada prirodnih staza)	125	81	47	28	11	8
21. Ostalo (upisati)						

Kako ti doprinosiš realizaciji Europskog zelenog plana?

Kako ti doprinosiš realizaciji Europskog zelenog plana?

12. Jesi li ikada volontirao/la za zelene ciljeve Europe?

DA	29
NE	271

13. Ako je odgovor na 12. pitanje DA, navedite aktivnost na kojoj ste volontirali:

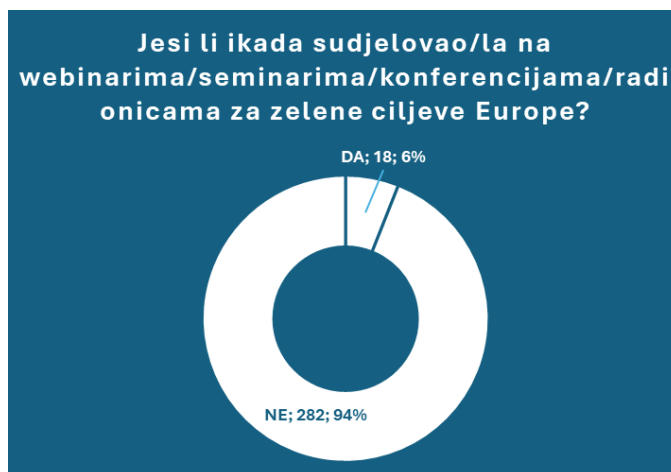
- a) 72 sata bez kompromisa
- b) čišćenje okoliša
- c) sadnja cvijeća i stabala
- d) skupljanje otpada u prirodi
- e) udruga Patriot
- f) osvještavanje o prirodnim opasnostima
- g) sadim sadnice i prodajem ih na OPG
- h) akcija sadnje stabala, čišćenja i uređenja okoliša

14. Ako je tvoj odgovor na 12. pitanje NE, da li bi u budućnosti bio/la zainteresiran/a za sudjelovanje u lokalnom volontiranju za zelene ciljeve Europe?

DA	207	NE	93
----	-----	----	----

15. Jesi li ikada sudjelovao/la na webinarima / seminarima / konferencijama / radionicama za zelene ciljeve Europe?

DA	18
NE	282

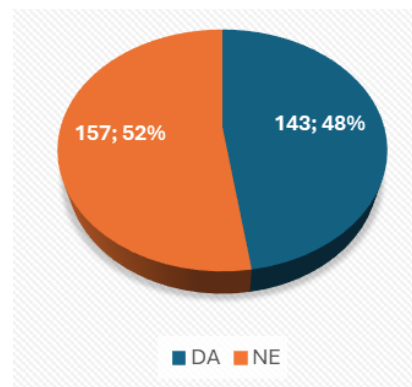

16. Ako je tvoj odgovor na 15. pitanje DA, navedi temu i organizatora događaja na kojem si sudjelovao/la.

- a) radionice i seminari
- b) u školi u projektu Mother Earth gdje smo istraživali onečišćenost rijeke, zraka...
- c) S mladima za budućnost mladih
- d) zaštita prirode u prometu
- e) Srma Sinj

17. Ako je tvoj odgovor na 15. pitanje NE, da li bi u budućnosti bio/la zainteresiran/a za sudjelovanje u volontiranju na ovakvim događanjima?

DA	143
NE	157

18. Ako je tvoj odgovor na 17. pitanje DA, navedi zelenu temu koja te posebno interesira.

- a) 72 sata bez kompromisa
- b) sadnja cvijeća, uređenje okoliša

- c) svjetlosno onečišćenje
- d) eko hrana (eko proizvodi)
- e) eko kozmetika i sredstva za higijenu
- f) radionice o recikliranju otpada koje bi se trebale uvoditi u svim školama
- g) klimatske promjene
- h) globalno zatopljenje
- i) biciklistička infrastruktura
- j) oprema i uređenje doma prirodnim materijalima
- k) oceani
- l) obnovljivi izvori energije
- m) koliko nam zapravo vjetrenjače štete za okoliš

ZAKLJUČCI

Anketa se sastojala od 18 pitanja s ponuđenim odgovorima i uz mogućnost dodavanja vlastitih odgovora. Obuhvatila je 300 ispitanika uživo među mladima i u 4 sinjske srednje škole.

Mladi su bili iz ukupno 39 naselja iz 8 Gradova i Općina, od čega 6 iz Cetinske krajine, 1 iz Općine Cista Provo, te 1 iz Grada Splita. Anketirane su 123 muške te 177 ženskih osoba. Svih 300 ispitanika su bili u kategoriji mladih od 15 do 30 godina starosti.

Velika većina ispitanika, njih 263 ili 87,67% smatra da se zelene teme Europe tiču mladih u Europi, dok njih 37 ili 12,33% smatra suprotno, odnosno da se te teme ne tiču mladih.

Po pitanju zelenih tema koje su aktualne u mjestu ispitanika te jesu li iste dobro riješene, odgovori su raznoliki. Što se tiče zelenih površina uz stambene zgrade poput travnjaka, cvjetnjaka, drvoreda, zelenih živica, najviše ispitanika, njih 85, smatra da ih ima dovoljno na nekim lokacijama, na drugima nema. 69 ispitanika smatra da zelenih površina uz sportske objekte poput dvorana, vježbališta, sportsko-rekreacijskih igrališta ima, ali ne dovoljno za potrebe svih. 67 ispitanika misli kako zelenih površina uz groblja ima dovoljno na nekim lokacijama, a na drugima nema. Što se tiče koševa za otpad, 74 ispitanika misle da ih je malo u mjestu stanovanja. Kod stolova i klupa na javnim površinama, te klupa s fotonaponskim punjačima odgovor je malo ujednačeniji, odnosno 123 ispitanika tvrde kako ih je malo. Malo također ima i javnih parkova za 94 ispitanika, dok sportskih vježbališta ima malo za 98 ispitanika. Javne rasvjete ima dovoljno na nekim lokacijama, a na drugima nema za 82 ispitanika. Svjetlosnog onečišćenja ima malo za 123 ispitanika, dok parkinga za bicikle također ima malo za 133 ispitanika. Što se pak tiče biciklističke infrastrukture kao što su biciklističke staze i putevi, ona ne postoji za čak 184 ispitanika. Punionice za električna prijevozna sredstva poput automobila, bicikala te romobila ne postoje za 142 ispitanika, dok s druge strane javnih slavina ili fontana s pitkom vodom ima malo za 136 ispitanika. Pješačke infrastrukture odnosno pješačkih staza ima dovoljno na nekim lokacijama, a na drugim nema za 76 ispitanika, dok nadstrešnica na autobusnim stajalištima ima malo za 81 ispitanika. Veliki broj ispitanika, njih 173, smatra da u njihovom mjestu ne postoje informativni paneli s informacijama o onečišćenju zraka, vode, koncentraciji alergena u zraku, dok turističke signalizacije ima malo za 80 ispitanika.

Odgovori na pitanje kako doprinose realizaciji europskog zelenog plana su raznolikiji. 71 ispitanik kaže kako ponekad odvaja otpad, 79 ih ponekad reciklira, dok ih 85 štedi energiju poput struje, plina, lož ulja često, a 76 njih često štedi vodu. 93 ispitanika su odgovorila da ponekad ne koriste plastične vrećice, dok s druge strane 81 ispitanik nikad, a 81 ispitanik ponekad koriste eko vrećice

od reciklirane plastike, a njih 76 nikad ne koristi platnene eko vrećice. 111 ispitanika je izjavilo kako nikad ne kupuju i koriste eko proizvode za čišćenje, a njih 127 nikada ne nabavljaju i koriste eko deterdžente za pranje robe. Eko hranu nikad ne konzumira i nabavlja 88 ispitanika, dok odjeću i obuću od prirodnih materijala ponekad kupuje i nosi 75 ispitanika, a njih 114 nikad ne nosi modne dodatke od prirodnih materijala. 90 ispitanika nikad ne koristi eko kozmetiku i sredstva za higijenu, dok ih 76 ponekad oprema i uređuje dom prirodnim materijalima. Što se tiče prijevoznih sredstava, 81 ispitanik nikad ne koristi bicikl za prijevoz, 247 ih nikad ne putuje električnim biciklom kao prijevoznim sredstvom, kao ni 228 ispitanika koji se nikada ne koriste električnim romobilom kao prijevoznim sredstvom. 70 ispitanika pješke obavlja svoje obaveze svaki dan, dok ih 92 svaki dan putuje automobilom. Naposljetku, njih 125 nikada nije volontiralo za okoliš, bilo da se radi o akcijama čišćenja, uređenju okoliša, sadnji biljaka ili izradi prirodnih staza.

Na pitanje jesu li ikada volontirali za zelene ciljeve Europe, čak 271 ispitanik ili 90,33% je odgovorilo da nije, dok ih je samo 29 ili 9,67% odgovorilo kako je. Kao aktivnost na kojoj su volontirali najčešći su odgovori bili 72 sata bez kompromisa, čišćenje okoliša, sadnja cvijeća i stabala, skupljanje otpada u prirodi, osvještavanje o prirodnim opasnostima.

Na pitanje bi li u budućnosti bili zainteresirani za sudjelovanje u lokalnom volontiranju za zelene ciljeve Europe, 207 ispitanika ili 69% je odgovorilo potvrdno, dok ih je 93 ili 31% odgovorilo negativno.

Po pitanju sudjelovanja na webinarima/seminarima/konferencijama/radionicama za zelene ciljeve Europe, čak 282 ispitanika ili 94% su odgovorila kako nikada nisu sudjelovali na takvim događajima dok ih je 18 ili 6% odgovorilo potvrdno. Od 18 ispitanika koji su potvrdno odgovorili, kao temu i organizatora događaja navedeni su radionice i seminari, škola u projektu Mother Earth gdje se istraživala onečišćenost rijeke, zraka..., S mladima za budućnost mladih – Srma Sinj, zaštita prirode u prometu.

Kod pitanja o budućoj zainteresiranosti za sudjelovanje u volontiranju na događajima iz prethodnog pitanja, odgovori su bili utijesno, 143 ispitanika ili 47,67% ispitanika je odgovorilo kako bi voljeli sudjelovati, dok ih je 157 ili 52,33% reklo kako ne bi sudjelovali. Na posljednje pitanje, odnosno koja je to zelena tema koja posebno interesira ispitanike, neki od češćih odgovora su sljedeći: 72 sata bez kompromisa, sadnja cvijeća, uređenje okoliša, svjetlosno onečišćenje, eko hrana (eko proizvodi), eko kozmetika i sredstva za higijenu, radionice o recikliranju otpada koje bi se trebale uvoditi u svim školama, klimatske promjene, globalno zatopljenje, biciklistička infrastruktura, oprema i uređenje doma prirodnim materijalima, oceani, obnovljivi izvori energije te koliko nam zapravo vjetrenjače štete za okoliš.

U Sinju, 19.12.2024.

Snježanka Jadrijević, voditeljica projekta
Ana Marenić, asistent-izvoditelj projekta